

Infinergies Finland Oy
ABO Energy Suomi Oy

Lausuntopyyntö 11.3.2025

Lausunto Ison Rytisuon tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista, Kuisuo FI1106401 SAC/SPA, Oulu

Sisällys

Lausunto Ison Rytisuon tuulivoimahankkeen Natura-arvioinnista, Kuisuo FI1106401 SAC/SPA, Oulu	1
HANKKEESTA VASTAAVA	1
ASIAN VIREILLE TULO	1
HANKE JA SEN SIIJOITTUMINEN SUHTEESSA NATURA-ALUEESEEN	2
NATURA 2000 TIETOLOMAKKEEN TIEDOT EU:N NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVASTA ALUEESTA	2
TIIVISTELMÄ NATURA-ARVIOINNISTA	3
Aineisto ja menetelmät Natura-arvioinnin mukaan	3
Vaikutusmekanismit ja vaikutusalue Natura-arvioinnin mukaan	4
Vaikutusten lieventämismahdollisuudet Natura-arvioinnin mukaan	5
Epävarmuustekijät Natura-arvioinnin mukaan	6
Vaikutusten seuranta Natura-arvioinnin mukaan	6
Natura-arvioinnin johtopäätökset	6
ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO	6
ELY-keskuksen lausunto arvioinnin asianmukaisuudesta	6
ELY-keskuksen johtopäätökset Natura-alueelle aiheutuvista vaikutuksista	9
Yhteenveto ja jatkoimenpiteet	9

HANKKEESTA VASTAAVA

Infinergies Finland Oy
ABO Energy Suomi Oy

ASIAN VIREILLE TULO

Ison Rytisuon tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvä
Kuisuon Natura-alueella koskeva luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen arviointi tuli

25.6.2025

vireille Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa (jäljempänä ELY-keskus) 11.3.2025.
Natura-arviointiasiakirja on YVA-selostuksen liitteenä 9.

HANKE JA SEN SJOITTUMINEN SUHTEESSA NATURA-ALUEESEEN

Tuulivoimapuistoa suunnitellaan Oulun Yli-lin luoteispuolella sijaitsevalle Ison Rytisuon alueelle. YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta toteuttamisvaihtoehtoa, joista pienemmässä VE1:ssä suunnitellaan rakennettavaksi yhdeksän tuulivoimalaa ja laajemmassa VE2:ssa 18 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on 300 metriä. Sähköverkkoliityntä on suunniteltu toteutettavaksi joko maakaapeleilla tai ilmajohdoilla suunnitteilla olevalle Fingridin Hervan sähköasemalle. Maakaapelireittivaihtoehdot sijoittuvat teiden ja voimajohtojen läheisyyteen. Ilmajohdo sijoittuisi Fingridin Petäjäskoski-Nuojuankankaan 400 kV + 110 kV voimajohdon alaorteen.

Hankealue sijoittuu Kuisuon Natura-alueen kaakkoispuolelle lähimmillään alle 50 metrin etäisyydelle Natura-alueen kaakkoiskärjestä. Etäisyys lähimmästä suunnitellusta voimalapaikasta Natura-alueelle on noin kilometri. Maakaapelireittivaihtoehdot kulkevat Natura-alueen itäpuolitse, niistä lähimpänä vaihtoehto C, joka kulkee Natura-alueen itäkärjen poikki lähellä Rekiseljänmaan ampumarataa.

NATURA 2000 TIETOLOMAKKEEN TIEDOT EU:N NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVASTA ALUEESTA

Natura-tietolomakkeen (2018) mukaan Kuisuon Natura-alueen pinta-ala on 419 hehtaaria. Kuisuo on Yli-lissä sijaitseva edustava karu suo, jonka allikoilla ja lammilla on jonkin verran merkitystä linnustolle.

Tietolomakkeen mukaan Kuisuo sijaitsee Pohjanmaan-Kainuun aapasuovyöhykkeellä. Se on aapasuon ja keidassuon sekakompleksi, jolla on kaksi kermikeidasta. Länsiosan kermikeitaalla on ruoppakuljunevaa (RuKuN) ja itäosan keitaalla keidasrämettä (KeR). Ylimmäiset Kusilammit ovat länsiosassa olevan kermikeitaan keskustan allikoita. Kermikeitaiden erikoisuutena ovat hyvin kehittyneet, jäkäläpeitteiset kermi, jotka ovat harvinaisia Pohjois-Pohjanmaan aapasuoalueella. Pääosa Kuisuosta on oligotrofista nevaa (OIRiN, OIRuRiN). Alueella on myös saranevaa (SN) ja kalvakkanevaa (OIKaN). Kusilammesta on vedetty oja luoteeseen. Tämä ei vaikuta suon vesitalouteen juurikaan, koska kermi salpaavat vettä.

Suojelun perusteina olevat luontotypit (Tietolomakkeen taulukko 3.1):

Koodi	Nimi	Pinta-ala, ha	Edustavuus
3160	Humuspitoiset järvet ja lammet	2	C
7110	Keidassuot	128	A
7310	Aapasuot	256	A

25.6.2025

91D0	Puustoiset suot	25	C
------	-----------------	----	---

Lintudirektiivin 4 artiklan lajeista Natura-tietolomakkeella luetellaan 15 lintulajia, joista viidellä lajilla populaation merkittävyys on luokkaa D, joten ne eivät ole alueen suojeluperusteita. Alueen suojeluperusteena olevat lajit ovat metsähanhi, suopöllö, palokärki, pohjansirkku, kurki, pikkulokki, jänkäsirriäinen, keltavästäräkki, kapustarinta ja liro.

Lisäksi alueen suojeluperusteena on uhanalainen laji, jota koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä.

Kaikki tietolomakkeen taulukoissa 3.1 ja 3.2 mainitut luontotyytit ja lajit (lukuun ottamatta populaation merkittävyyden osalta luokkaan D luokiteltuja lajeja) kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa. Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita: alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys.

Kusisuon Natura-alue on lähes kokonaan Metsähallituksen hallinnassa, ja siitä tullaan perustamaan luonnonsuojelulain mukainen suojelualue.

TIIVISTELMÄ NATURA-ARVIOINNISTA

Natura-arvioinnin on laatinut FCG Finnish Consulting Group Oy ja se on päivätty 3.9.2024.

Aineisto ja menetelmät Natura-arvioinnin mukaan

Natura-arviointi perustuu pääasiassa virallisiin Natura-tietolomakkeisiin sekä muuhun Natura- ja hankealueelta sekä niiden ympäristöstä olemassa olevaan luonto- ja linnustotietoon. Suojeluperusteena olevaa lintulajistoa ja niiden liikkumista Natura-alueella on selvitetty maastossa kahden päivän aikana, ja havaintoja on tehty myös hankealueen linnustoselvityksissä.

Lähteenä käytetyt oppaat, ohjeet, raportit ja tietokannat on lueteltu arviointiasiakirjassa. Lisäksi lähteenä mainitaan Ison Rytisuon tuulivoimapuiston YVA-selostuksen liitteenä oleva luontoselvitys.

Natura-arviointi on laadittu asiantuntija-arviona ja siinä on tukeuduttu arvioinnin tekijöiden asiantuntemukseen ja kokemukseen suojeluperusteina mainittujen lajien ja luontotyyppien levinneisyydestä, ekologiasta ja käyttäytymisestä.

25.6.2025

Arviointiraportissa kuvataan vaikutusten suuruuden, todennäköisyyden ja merkittävyyden arvioinnissa käytettyä luokitusta ja kriteeristöä. Vaikutusten suuruuden arvioinnissa on käytetty viisiportaista ja vaikutusten todennäköisyyden arvioinnissa seitseenportaista luokitusta. Lisäksi vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa on käytetty apuna neljäportaista luokitusta ja lisäksi viisiportaista luokitusta merkittävyyden arviointiin alueen eheyden kannalta.

Vaikutusmekanismit ja vaikutusalue Natura-arvioinnin mukaan

Tässä Natura-arvioinnissa mahdollisten suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten todetaan olevan lähinnä välillisiä, koska tuulivoimaan liittyviä rakenteita ei tulla sijoittamaan Natura-alueelle maakaapelireittivaihtoehtoa SVE C lukuun ottamatta, joka leikkaa Natura-aluetta 120 metrin matkalla.

Natura-alueen ulkopuolella tehtävillä ojitus-, hakkuu- ja maanrakennustoimenpiteillä voi arvioinnin mukaan olla vaikutusta luontotyyppeihin, kun toimenpiteitä tehdään lähellä tai suoluontotyyppien kohdalla Natura-alueen valuma-alueella. Vaikutukset ilmenevät mahdollisina hydrologisina muutoksina ja vaikuttavat luontotyyppien edustavuuteen ja lajiston kasvuolosuhteisiin.

Eläimiin ja lintuihin voi kohdistua rakentamisaikaista häiriövaikutusta, joka ilmenee karkotusvaikutuksena. Rakentamisen ei arvioida vaikuttavan lajien elinympäristöihin mutta se voi välillisesti vaikuttaa tiettyjen lintujen reviireihin, jotka voivat ulottua tuulivoimapuiston alueelle. Linnustoon saattaa kohdistua myös suoria törmäys- ja estevaikutuksia, jotka ilmenevät törmäyskuolleisuutena ja muutonaikaisten lentoreittien muutoksena tai liikkumiseen pesäpaikan ja saalistus- tai ruokailualueiden välillä.

Suorina vaikutuksina mainitaan esimerkiksi luontotyyppien pinta-alan, edustavuuden ja kasvuolosuhteiden muutokset, elinympäristöjen pinta-alan ja laadun muutokset, lintujen törmäykset, estevaikutus, liikenteen aiheuttama häiriövaikutus ja kasvipeitteen kuluminen sekä tuulivoimaloiden rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuva melu ja häiriö.

Välillisiksi vaikutuksiksi mainitaan kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten heijastuminen lintujen ja muiden eläinten elinympäristöihin, eläinten siirtyminen tuulivoimala-alueen ulkopuolelle ja tämän vaikutus tuloalueen kilpailutilanteeseen sekä vaikutukset pinta- ja pohjavesien virtaussuuntiin ja edelleen kasvillisuuteen, luontotyyppeihin ja lajien elinympäristöihin.

Arvioinnin mukaan linnustoon kohdistuvien vaikutusten osalta tarkkaa vaikutusalueen rajaamista ei voida tehdä. Merkittävimmät vaikutukset ulottuvat tuulivoimapuiston koko toiminnan ajalle (25-50 vuotta).

Kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin ja eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat usein hyvin paikallisia ja ilmenevät pääasiassa rakentamisvaiheessa. Tuulivoimapuisto sijoittuu

25.6.2025

pääosin eri valuma-alueille Natura-alueen kanssa tai pintavedet valuvat Natura-alueelta metsäoisiin ja kohti tuulipuistoaluetta, jolloin rakentaminen ei heikennä suon vesitasapainoa. Maakaapelireittivaihtoehdot B, C ja D ovat samalla valuma-alueella kuin Natura-alue.

Hankkeen vaikutukset Natura-arvioinnin mukaan

Vaikutukset luontodirektiivin liitteen I luontotyyppeihin

Luontodirektiivin luontotyyppeihin ei arvioida kohdistuvan merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Vaikutukset suojelun perusteina oleviin lintudirektiivin 4 artiklan mukaisiin lajeihin

Tuulihaukkaan, nuolihaukkaan, suopöllöön, metsähanheeseen, kurkeen, pohjansirkkuun ja palokärkeen arvioidaan kohdistuvan merkittävydeltään vähäistä vaikutusta.

Jänkäsirriäiseen, jänkäkurppaan, keltävästäräkkiin, suokukkoon, kapustarintaan, mustavikloon, liroon ja pikkulokkiin ei arvioida kohdistuvan vaikutuksia.

Vaikutukset suojelun perusteena oleviin lajeihin, joita koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä

Uhanalaiseen lajiin arvioidaan kohdistuvan korkeintaan vähäistä vaikutusta.

Yhteisvaikutukset Natura-arvioinnin mukaan

Fingridin voimajohtojen Pyhänselkä-Keminmaa 400 + 110 kV ja Petäjäskoski-Nuojuankangas 400 + 110 kV kanssa ei arvioida aiheutuvan yhteisvaikutuksia. Arviointi perustuu molempien voimajohtojen yhteydessä Kuisuon Natura-alueelle tehdyn Natura-arvioinnin tarveselvityksen johtopäätöksiin. Lähimmät muut tuulivoimahankkeet sijaitsevat yli viiden kilometrin etäisyydellä Kuisuon Natura-alueesta, joten niistä ei arvioida aiheutuvan yhteisvaikutuksia.

Vaikutukset Natura-alueen eheyteen Natura-arvioinnin mukaan

Tuulivoimahankkeella ei arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia Kuisuon Natura-alueen eheyteen.

Vaikutusten lieventämismahdollisuudet Natura-arvioinnin mukaan

Lieventäväksi toimenpiteeksi ehdotetaan melua aiheuttavien toimenpiteiden (esim. räjäytykset) ajoittamista lintujen pesimäkauden, etenkin haudonta-ajan (touko-kesäkuu) ulkopuolelle.

25.6.2025

Epävarmuustekijät Natura-arvioinnin mukaan

Epävarmuustekijöitä ei tarkastella.

Vaikutusten seuranta Natura-arvioinnin mukaan

Vaikutusten seurannasta ei tehdä esityksiä.

Natura-arvioinnin johtopäätökset

Arvioinnin johtopäätöksenä todetaan, että tuulivoimahanke ei vaaranna lyhyellä tai pitkällä aikavälillä Natura-alueen koskemattomuutta. Natura-alueen tai Natura-verkoston eheydelle ei arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia.

ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO**ELY-keskuksen lausunto arvioinnin asianmukaisuudesta**

Natura-arvioinnin tarkoituksena on luoda riittävä tiedollinen pohja hankkeen Natura 2000 -alueeseen kohdistuvien vaikutusten arviointiin. Arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan ja luonnonsuojelunlain (9/2023) 35 § 1 momentin mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos 35 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Euroopan komission luontodirektiivin 6 artiklan säännöksiä käsittelevässä ohjeessa (Euroopan komissio, Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö 2021) todetaan asianmukaisesta arvioinnista seuraavaa: Tuomioistuimen mukaan asianmukaisen arvioinnin tulee sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (EUTI asia C-304/05, 69 kohta).

Hankekuvaus

Natura-arvioinnissa ei ole esitetty varsinaista hankekuvausta. Hankekuvaus toki sisältyy Ison Rytisuon tuulivoimahankkeen YVA-selostukseen, mutta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Natura-arviointi on itsenäinen asiakirja, jossa tulee esittää kuvaus hankkeesta vähintään niiltä osin kuin on vaikutusten arvioinnin kannalta olennaista. Hankekuvauksessa olisi tullut kuvata mm. hankevaihtoehtoja, voimaloiden korkeus, voimalapaikkojen ja muiden rakenteiden etäisyys Natura-alueesta eri hankevaihtoehtoisissa sekä sähkönsiirtovaihtoehdot. Tiivis hankekuvaus tulee lisätä Natura-arviointiin tämän täydentämisen yhteydessä.

Arvioinnissa käytetyt aineistot ja menetelmät

25.6.2025

Luvussa 2.3 Arvioinnin kriteerit esitellään useita eri luokituksia vaikutusten suuruuden, todennäköisyyden ja merkittävyyden arviointiin. Käytännössä arvioinnista ei kuitenkaan ilmene, miten näitä on sovellettu eri suojeluperusteiden kohdalla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olisi johdonmukaista, että menetelmäkuvauksessa esiteltyjä arviointikriteerejä myös sovellettaisiin arvioinnissa. Natura-arvioinnin johtopäätösten kannalta olennaisinta on sen arviointi ja perusteleminen, onko heikennys merkittävää vai ei.

Luontotyyppeihin kohdistuvien vaikutusten osalta arvioinnissa on ollut käytössä valtion suojelualueiden biotooppikuvioaineisto (päiväys 18.4.2023), mitä ELY-keskus pitää keskeisenä aineistona. ELY-keskus huomauttaa kuitenkin, että biotooppikuvioaineisto ei kata koko Natura-aluetta. Arvioinnissa mainitaan (s. 13), että maakaapelireittivaihtoehto SVE C leikkaa Natura-aluetta alueella, jolle ei sijoitu mitään Natura-luontotyyppiä. Luontotyyppi-inventointia ei kuitenkaan ole tehty lainkaan kyseisellä Natura-alueen osalla, jota ei ole hankittu valtiolle, eikä siitä ole olemassa biotooppikuviotietoa. Tämän vuoksi Natura-luontotyyppin esiintymisestä ko. paikalla ei ole tietoa toisin kuin arvioinnissa otaksutaan.

Natura-alueen tilan arviointi (ns. NATA, 2017) ei ole ollut käytössä, mutta kyseinen arviointi ei kaikilta osin ole enää ajantasainen.

Komission tiedonannon (Euroopan komissio 2019/C 33/01) mukaan asianmukaisessa arvioinnissa on keskityttävä siihen, miten suunnitelmat tai hankkeet vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Natura-arvioinnissa ei tuoda esille, että kaikki tietolomakkeella luetellut lintulajit eivät ole alueen suojeluperusteena. Tästä huolimatta vaikutukset myös populaatiomerkitykseltään luokkaa D edustaviin viiteen lajiin on arvioitu samalla painoarvolla kuin suojeluperusteena olevien lajeihin.

ELY-keskus pitää positiivisena asiana, että Kuisuon suojeluperusteena olevan uhanalaisen lintulajin osalta on suoritettu maastoseurantoja. Suhteellisen lyhyen kestonsa vuoksi seurantoja ei kuitenkaan voida luonnehtia mitenkään erityisen kattaviksi. Ja kuten Metsähallitus on omassa lausunnossaan huomauttanut, toteutetun lentoseurannan tulokset on raportoitu puutteellisesti; arvioinnista puuttuvat muun muassa kokonaishavainnointiaika ja siihen suhteutetut lentoajat hankealueella, kartat ja näkyvyysalueet.

Muiden lintulajien osalta maastoseurantoja ei ole toteutettu, vaan arviointi on tehty asiantuntijatyönä. Arvioinnissa ei ole hyödynnetty kvantitatiivisia menetelmiä esimerkiksi törmäysriskin tai melusta ja välkkeestä aiheutuvan häiriövaikutuksen arvioimiseen. Viittauksia tutkimustuloksiin tuulivoimarakentamisen linnustovaikutuksista ei esitetä.

Vaikutusmekanismien tunnistaminen

ELY-keskus katsoo, että hankkeesta kohdistuvat keskeisimmät vaikutusmekanismit suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin sekä lintulajeihin on tunnistettu.

25.6.2025

Petolintulajien osalta olisi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarpeellista tarkastella myös niiden saalislajeihin mahdollisesti kohdistuvien vaikutusten välillisiä seuraamuksia.

Yhteisvaikutukset

Fingridin voimajohtohankkeiden (Pyhänselkä-Keminmaa ja Petäjäskoski-Nuojuankangas) osalta yhteisvaikutusten puuttumista perustellaan sillä, että voimajohtohankkeiden YVA-menettelyjen yhteydessä on tehty Natura-arvioinnin tarveselvitykset, joissa on lopputuloksena ollut, että varsinaista Natura-arviointimenettelyä ei edellytetä kummassakaan hankkeessa.

ELY-keskus huomauttaa, että Pyhänselän-Keminmaan voimajohtohankkeessa Natura-arvioinnin tarveselvitys sisältyy ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan, joka on tullut ELY-keskukseen 10.10.2017. Petäjäskoski-Nuojuankangas-hankkeessa Natura-tarvearviot ovat YVA-ohjelman liitteessä, joka on päivätty 11.11.2020. Kummankin arvion osalta on epäselvää, miten Kuisuon suojeluperusteena oleva uhanalainen laji on huomioitu – vai onko huomioitu – tarkastelussa. Kummassakaan selvityksessä ei myöskään ole tarkasteltu mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. ELY-keskus katsoo, että asianmukainen yhteisvaikutusten tarkastelu ei voi yksinomaan perustua lähes 5–8 vuotta vanhoihin Natura-arvioinnin tarveselvityksiin, vaan yhteisvaikutusten tarkastelun siinä missä muunkin Natura-arvioinnin tulee perustua ajantasaisiin aineistoihin, ja siinä on otettava huomioon kaikenlaiset hankkeet, jotka on jo toteutettu tai hyväksytty mutta vielä kesken tai joita on vasta ehdotettu (Euroopan komissio 2019/C 33/01).

Vaikutukset Natura-alueen eheyteen ja koskemattomuuteen

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojeluperusteena olevien luontotyyppien osalta voidaan perustellusti todeta, että hanke ei uhkaa Natura-alueen koskemattomuutta. Linnustovaikutuksiin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi Natura-alueen eheyteen kohdistuviin vaikutuksiin kokonaisuutena ei ole mahdollista ottaa kantaa.

Epävarmuustekijät

Suojeluperusteena olevien luontotyyppien osalta arviointiin ei sisälly merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Eri lintulajien osalta annetut laji-/lajiryhmäkohtaiset arviot ovat varsin suurpiirteisiä ja lyhyitä. Arvioinnissa esitetään usean lintulajin kohdalla, etteivät hankkeen vaikutukset ulotu lajien pesimäpaikoille saakka. Arvioinnin perusteella jää kuitenkin epäselväksi, millaisiin tietoihin arviot pesäpaikkojen sijainneista ja toisaalta häiriövaikutuksen ulottuvuudesta ja merkittävydestä perustuvat. Arviointiin sisältyy näin ollen huomattavaa epävarmuutta, sillä valtaosin arviointi vaikuttaa perustuvan maastossa vahvistetun ja tutkimuksissa todetun tiedon sijasta olettamuksiin.

Metsähallitus on omassa lausunnossaan todennut, että tutkimustietoon pohjautuen arvioinnin perustelut ovat puutteelliset uhanalaiseen lajiin kohdistuvien

25.6.2025

törmäysvaikutusten osalta. Lisäksi Metsähallitus on pitänyt puutteena, että hankkeesta samalle lajille aiheutuvia elinympäristömenetyksiä ei ole arvioitu pinta-alana edes kirjallisuuslähteiden perusteella. Metsähallitus on korostanut, että ravintotilanne ohjaa kyseessä olevan lajin liikkeitä voimakkaasti, ja että Iso-Rytisuolla sillä voi olla joinain vuosina yksilöille isokin merkitys, jota ei ole huomioitu arvioinnissa. ELY-keskus yhtyy Metsähallituksen esittämään huomioihin

Edellä mainituin perustein ELY-keskus toteaa, ettei Kuisuon Natura-alueen suojeluperusteena olevan linnuston osalta annettua arviointia voida pitää kokonaisuudessaan asianmukaisena.

ELY-keskuksen johtopäätökset Natura-alueelle aiheutuvista vaikutuksista

Luontotyyppeihin kohdistuvat vaikutukset

ELY-keskus pitää arviointia riittävänä sen osoittamiseksi, että luontodirektiivin luontotyyppeihin ei kohdistu merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Lintudirektiivin lajeihin kohdistuvat vaikutukset

Koska arviointia ole ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole laadittu linnuston osalta asianmukaisesti, ei myöskään hankkeesta aiheutuvia todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia voida luotettavasti poissulkea.

Salassa pidettävään lajiin kohdistuvat vaikutukset

Arviointiin liittyvien puutteiden vuoksi merkittävästi heikentäviä vaikutuksia ei voida poissulkea.

Yhteenveto ja jatkoimenpiteet

ELY-keskus katsoo, että Natura-arviointi ei ole riittävä sen osoittamiseksi, että Ison Rytisuon tuulivoimahankkeesta Kuisuon Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset eivät ole merkittävästi heikentäviä.

Suojeluperusteena olevien luontodirektiivin luontotyyppien osalta voidaan arvioinnin perusteella todeta, että luontotyyppeihin ei kohdistu merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. Linnustoon ja suojeluperusteena olevaan uhanalaiseen lajiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa ELY-keskus on havainnut puutteita, jotka on tuotu esille aiemmin tässä lausunnossa, ja joiden osalta arviointia tulee täydentää. Natura-arvioinnissa on myös otettava huomioon kumulatiiviset vaikutukset, joita aiheutuu tai on aiheutunut muista suunnitelmista ja hankkeista, jotka on jo toteutettu tai hyväksytty mutta vielä kesken tai joita on vasta ehdotettu. ELY-keskus ei pidä Natura-arvioinnissa esitettyä yhteisvaikutusten arviointia riittävänä, vaan sitä tulee täydentää.

25.6.2025

Haitallisia vaikutuksia lieventävät toimenpiteet ovat määriteltävissä sen jälkeen, kun nämä vaikutukset on ensin arvioitu ja kuvattu asianmukaisessa arvioinnissa. ELY-keskus pitää tärkeänä, että suojeluperusteisiin kohdistuvista vaikutuksista; niiden sijainnista ja kohdentumisesta ja laadusta saadaan luotettava käsitys ennen lieventämissuunnitelman laatimista.

Natura-arviointia tulee täydentää edellä tässä lausunnossa tarkemmin kuvatulla tavalla, minkä jälkeen ELY-keskus antaa Natura-arvioinnista uuden lausunnon. Mikäli hankesuunnitelmaan tehdään suunnittelun edetessä muutoksia, tulee vaikutukset Natura-alueeseen arvioida ajantasaisen suunnitelman pohjalta.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Veli-Matti Kangas.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maarit Vainio ja ratkaissut yksikön päällikkö Eero Melantie.

Tämä asiakirja POPELY/852/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/852/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vainio Maarit 25.06.2025 12:54

Ratkaisija Melantie Eero 25.06.2025 13:46